

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Factors Affecting Decision on Consuming Alcoholic Beverages among Undergraduate Science Students, Prince of Songkla University

สุจิตา ชูสว่าง^{1*}, กรกช วิจิตรสงวน เจ็ดวระณะ¹, จุฬารัตน์ ชุมนวล¹,

วาริษฐ์ อุเช็ง¹, อารีชา หมัดอะคัม¹

Sutitar Choosawang¹, Korakot Wichitsa-nguan Jetwanna¹, Jularat Chumnuat¹,

Wareesa Useng¹, Areesa Mudadam¹

(Received: March 11, 2021; Revised: September 29, 2021; Accepted: October 14, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 350 คน ซึ่งคำนวณโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณค่าสัดส่วนของแผนการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามทั่วไปและคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกและเชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวและจากเพื่อน โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.71-0.88 ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียน สะสม รายได้ต่อเดือน ที่พักอาศัยปัจจุบัน และการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ในขณะที่ความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อนส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำปัจจัย

¹สาขาวิทยาศาสตร์การคำนวณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹Division of Computational Science, Faculty of Science, Prince of Songkla University

*Corresponding Author: sutitar.c@psu.ac.th

ดังกล่าวมาสร้างตัวแบบการถดถอยลอจิสติกสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาพบว่า ตัวแบบที่ได้สามารถทำนายจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75.40

คำสำคัญ: ทฤษฎีความคาดหวังในการดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้สรรถนะแห่งตน การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน ตัวแบบการถดถอยลอจิสติก

Abstract

This research was survey research aiming to study factors affecting decision on consuming alcoholic beverages among undergraduate Science students, Prince of Songkla University, Hatyai Campus. The sample of this study was a group of 350 students, and the sample size was calculated using the formula for the proportion estimation of stratified sampling. To collect data, a questionnaire consisting of demographic and related factors was used. The related factors of interest in this study included the expectations of positive and negative outcomes of consuming alcoholic beverages, perceived self-efficacy, perceived family support, and perceived friend support. The Cronbach's alpha coefficient for all questions ranged from 0.71-0.88. The results showed that gender, age, year of study, accumulated grade point average (GPAX), monthly income, current housing, and the perceived family support did not affect the decision to consume alcoholic beverages among students. On the other hand, the expectations of positive and negative outcomes, perceived self-efficacy, and perceived friend support were significantly associated with the alcohol-drinking decision. Moreover, the logistic regression model proposed in this study to predict the chance of alcohol-drinking decision yielded 75.40% of correct prediction.

Keywords: Alcohol expectancy theory, Perceived self-efficacy, Perceived family support, Perceived friend support, Logistic regression model

บทนำ

ปี 2557 องค์การอนามัยโลกระบุว่า ประเทศไทยมีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเป็นอันดับที่ 5 ของโลก โดยมีผู้ดื่มเป็นประจำร้อยละ 42.20 ของประชากรทั้งหมด และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 23.40 เป็นผู้ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (Thai Health

Promotion Foundation, 2014) จากข้อมูลการศึกษาความชุกของผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในปี 2559 โดย Saengow, Vichitkunakorn, & Assanangkornchai (2016) พบว่า ความชุกของผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในระยะเวลา 12 เดือนที่ทำการศึกษามีขนาดเพิ่มขึ้น และมีนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่แล้วนักดื่มหน้าใหม่มีพฤติกรรมการดื่มแบบครั้งคราว (Occasional drinker) ซึ่งจะดื่มน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์ ในปี 2560 มีข้อมูลรายงานว่า นักดื่มหน้าใหม่ที่มีอายุ 15-19 ปี มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.96 ต่อปี (Royal Thai Government, 2017)

การดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1 ใน 5 ของมูลเหตุหลักการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นช่วงเทศกาลหยุดยาวต่าง ๆ (Office of Transport and Traffic Policy and Planning, 2020) นอกจากนี้ ผลจากการดื่มแอลกอฮอล์ยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมาด้วย เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การทะเลาะวิวาท และอาชญากรรม จะเห็นได้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แนวทางปฏิบัติเพื่อลดปัญหาดังกล่าวในอนาคต คือ การลดจำนวนนักดื่มหน้าใหม่ ดังจะเห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์นโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. 2555-2564 ที่เน้นลดนักดื่มหน้าใหม่ในทุกช่วงอายุ รวมถึงบำบัดรักษาผู้ดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันให้เลิกดื่มมากขึ้น (Saengow et al., 2016)

การศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และความคาดหวังจากการดื่มเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักดื่มหน้าใหม่ที่เพิ่มขึ้น Young & Oei (1996) พบว่า พฤติกรรมการดื่มมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังจากการดื่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความคาดหวังเหล่านั้นเกิดจากองค์ประกอบของความเชื่อที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์ของการดื่มแอลกอฮอล์ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความกล้าแสดงออก 2) การเปลี่ยนแปลงของภาวะอารมณ์ 3) ความรู้สึกพึงพิง 4) การกระตุ้นในเรื่องเพศ 5) การเปลี่ยนแปลงการรู้จัก และ 6) การลดความตึงเครียด พรพิมล บัวสมบุญ (Buasomboon, 2007) พบว่าพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลาย อายุระหว่าง 15-20 ปี มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธ การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน ส่วนความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี จัดอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย (Areemit, In-iw, Manaboriboon, Hongsanguansri, & Jaruratanasirikul, 2016) แม้บางส่วนจะเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ แต่ยังคงพึ่งพาผู้ปกครองในการดำรงชีพ วัยรุ่นในช่วงนี้ส่วนใหญ่จะมีอิสระทางความคิด การแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงมักจะขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเอง เช่นเดียวกับการ

ตัดสินใจดื่มหรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่นักศึกษาที่มีตรรกะและมีเหตุมีผลในการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของนักวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยจึงเลือกนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นกรณีศึกษา โดยผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้เผยแพร่ข้อมูลและอ้างอิงชื่อหน่วยงานได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างตัวแบบเชิงสถิติสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาและคาดหวังว่าผลจากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับมหาวิทยาลัยและคณะในการหามาตรการในการลดจำนวนนักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

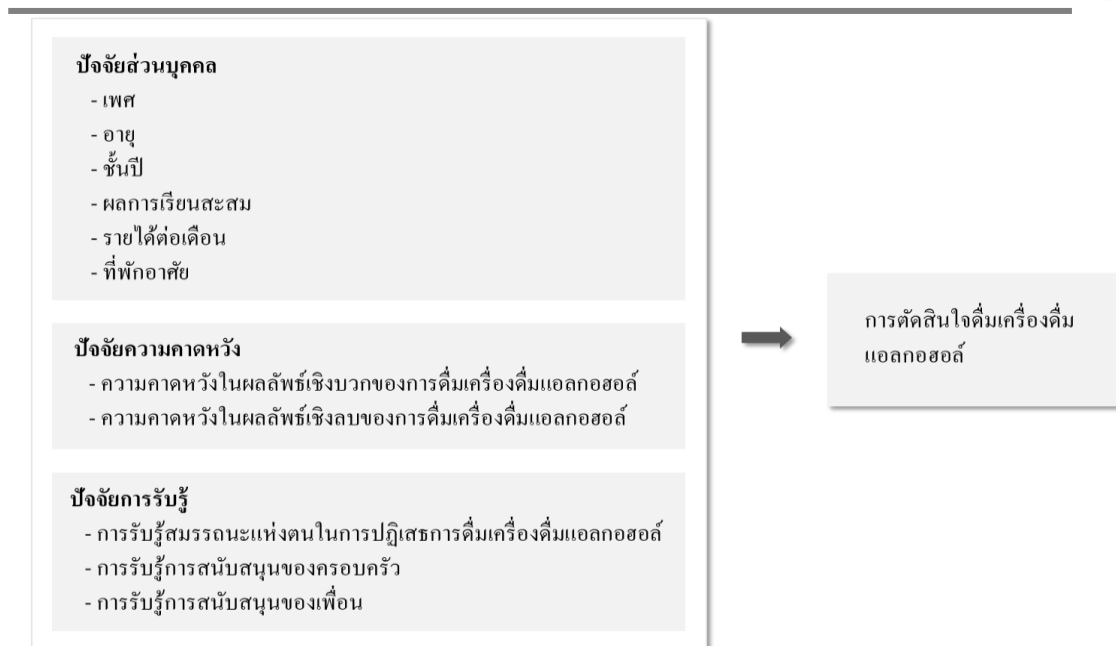
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. เพื่อสร้างตัวแบบเชิงสถิติสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังภาพที่ 1 โดยผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีความคาดหวังในการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Expectancy Theory) ของ Oei & Baldwin (1994) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์หาปัจจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจำแนกปัจจัยออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียนสะสม รายได้ต่อเดือน และที่พักอาศัยปัจจุบัน
2. ปัจจัยความคาดหวัง ได้แก่ ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ปัจจัยการรับรู้ ได้แก่ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้การสนับสนุนของครอบครัว และการรับรู้การสนับสนุนของเพื่อน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อสร้างตัวแบบเชิงสถิติที่เหมาะสมสำหรับทำนายโอกาสในการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2561 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 2,373 คน ส่วนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 350 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิออกเป็น 4 ชั้นภูมิ จำแนกตามชั้นปี สำหรับการคำนวณขนาดตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณค่าสัดส่วนของแผนการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิซึ่งมีสูตรในการคำนวณ (Lemeshow, Hosmer, & Klar, 1990) ดังนี้

$$n = \frac{Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 \sum_{h=1}^L \left[\frac{N_h^2 p_h (1 - p_h)}{W_h} \right]}{N^2 d^2 + Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 \sum_{h=1}^L N_h p_h (1 - p_h)}$$

โดย N แทน จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

N_h แทน จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นภูมิ โดยที่ $h = 1, 2, 3, 4$

W_h แทน น้ำหนักชั้นภูมิ โดยที่ $W_h = N_h/N$

p_h แทน สัดส่วนของนักศึกษาที่คาดว่าจะตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการวิจัยครั้งนี้

กำหนด $p_h = 0.5$

d แทน ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้กำหนด $d = 0.05$

ตารางที่ 1 ค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณขนาดตัวอย่างและขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ

ชั้นปี (h)	จำนวนนักศึกษา (N_h)	W_h	$\frac{N_h^2 p_h (1 - p_h)}{W_h}$	$N_h p_h (1 - p_h)$	ขนาดตัวอย่าง (n_h)
1	637	0.27	377,900.25	159.25	94
2	477	0.20	282,980.25	119.25	70
3	544	0.23	322,728.00	136.00	80
4	715	0.30	424,173.75	178.75	106
รวม	2,373	1	1,407,782.25	593.25	350

จากตารางที่ 1 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้

$$n = \frac{1.96^2 \times 1,407,782.25}{(2,373 \times 0.05^2) + (1.96^2 \times 593.25)} = 330.63$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 331 คน เพื่อป้องกันการสูญเสียของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 350 คนและทำการกำหนดขนาดตัวอย่างของแต่ละชั้นภูมิเป็นสัดส่วนกับขนาดของชั้นภูมิ (Proportional allocation) (Keeranun, 1995) ดังแสดงในคอลัมน์สุดท้ายของตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจที่พัฒนาจากงานวิจัยของ Buasomboon (2007) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม รายได้ต่อเดือน ที่พักอาศัยปัจจุบัน ประสบการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน

แบบสอบถามในส่วนที่ 2-6 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในงานวิจัยนี้ใช้หลักการแปลงระดับความคิดเห็นเป็นคะแนนความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์ในตารางที่ 2 และแปลผลระดับความคาดหวังจากคะแนนเฉลี่ย 3 ระดับ คือ 1) ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 2.33 2) ความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 - 3.67 และ 3) ความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ถ้าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 - 5.00

แบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำข้อมูลจากการศึกษานำร่อง (Pilot study) จำนวน 30 คน คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยพบว่า ข้อคำถามความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มากกว่า 0.80 ซึ่งมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดี และข้อคำถามการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว และเพื่อนมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมากกว่า 0.71 ซึ่งมีความเชื่อถือได้อยู่ในระดับพอใช้ ดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 2 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ปัจจัยทำนาย	Cronbach's alpha coefficient
1. ข้อมูลความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มแอลกอฮอล์	0.81
2. ข้อมูลความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มแอลกอฮอล์	0.85
3. ข้อมูลการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์	0.88
4. ข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว	0.75
5. ข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน	0.71

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2561 ในวันที่ 25 ตุลาคม - 15 พฤศจิกายน 2561 โดยตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิจำแนกตามชั้นปี จำนวน 350 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แนะนำตัวเองกับหน่วยตัวอย่าง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้หน่วยตัวอย่างทราบพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยที่หน่วยตัวอย่างสามารถตอบปฏิเสธการตอบแบบสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้หน่วยตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการศึกษาได้ทันทีที่ต้องการ ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจเก็บรักษาเป็นความลับ นำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวมและนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะการศึกษาเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 23 (Authorization Code: 425807e614ea976960b5) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์หลัก ๆ 3 ประเด็น ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปและปัจจัยทำนายที่มีผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test)
3. การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ สำหรับทำนายการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกทวิภาค (Binary logistic regression) พร้อมทั้งตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 72.00 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 30.30 มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.50 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51-3.50 ร้อยละ 55.30 มีรายรับในแต่ละเดือนเฉลี่ย 4,001-6,000 บาท ร้อยละ 39.40 และพักอาศัยในหอพักในสถานศึกษา ร้อยละ 70.10

สำหรับประสบการณ์การขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์และประเภทของเครื่องขี่แอลกอฮอล์ที่ขี่บ่อยที่สุด พบว่า ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์นาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.30 และประเภทของเครื่องขี่แอลกอฮอล์ที่นิยมขี่มากที่สุด คือ เปียร์ ร้อยละ 56.40

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยทำนาย

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยทำนายพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกและผลลัพธ์เชิงลบของการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ และมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคาดหวัง/ระดับการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทำนายการตัดสินใจขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์

ปัจจัยทำนาย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง / ระดับการรับรู้
ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์	3.24	0.73	ปานกลาง
ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์	2.84	0.90	ปานกลาง
การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์	3.06	0.75	ปานกลาง
การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว	3.63	0.45	ปานกลาง
การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน	3.27	0.57	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการตัดสินใจขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการตัดสินใจขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่า เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม รายได้ต่อเดือน และที่พักอาศัยปัจจุบันไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน (ร้อยละ) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2) และ P-value สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์

ข้อมูลทั่วไป	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		รวม	χ^2	P-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม			
เพศ				1.55	0.221
ชาย	36 (36.70)	62 (63.30)	98		
หญิง	111 (44.00)	141 (56.00)	252		
ชั้นปี				0.46	0.93
ชั้นปีที่1	37 (39.40)	57 (60.60)	94		
ชั้นปีที่2	29 (41.40)	41 (58.60)	70		
ชั้นปีที่3	35 (43.80)	45 (56.20)	80		
ชั้นปีที่4	46 (43.40)	60 (56.60)	106		
อายุ				0.63	0.43
18-20 ปี	42 (39.60)	64 (60.40)	106		
21-24 ปี	93 (44.30)	117 (55.70)	210		
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม				1.86	0.66 ^a
1.00-1.50	1 (100.00)	0 (0.00)	118		
1.51-2.50	47 (39.80)	71 (60.20)	118		
2.51-3.50	82 (42.50)	111 (57.50)	193		
3.51-4.00	17 (45.90)	20 (54.10)	37		
รายรับที่ได้/เดือน				2.07	0.72
น้อยกว่า 4000	40 (48.20)	43 (51.80)	83		
4001-6000	53 (38.40)	85 (61.60)	138		
6001-7000	16 (42.10)	22 (57.90)	38		
7001-9000	18 (40.90)	26 (59.10)	44		
มากกว่า 9000	20 (42.60)	27 (57.40)	47		
ที่พักอาศัย				4.57	0.33 ^a
หอพักในสถานศึกษา	110 (45.10)	134 (54.90)	244		
บ้านเช่า/หอพักนอกสถานศึกษา	30 (38.00)	49 (62.00)	79		
พักอยู่บ้านกับผู้ปกครอง	7 (31.80)	15 (68.20)	22		
พักอยู่กับญาติพี่น้องหรือบุคคลรู้จัก	0 (0.00)	1 (100.00)	1		
อื่น ๆ	0 (0.00)	2 (100.00)	2		

หมายเหตุ ^a ค่า P-value คำนวณจาก Fisher's exact test

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายกับการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายกับการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่า ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($p < 0.01$) ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($p < 0.01$) การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($p < 0.05$) และการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน ($p < 0.05$) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน (ร้อยละ) นักศึกษาจำแนกตามปัจจัยทำนายและการตัดสินใจดื่มหรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2) และ P-value สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์

ปัจจัยทำนาย	การตัดสินใจดื่ม/ไม่ดื่ม แอลกอฮอล์		χ^2	P-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม		
ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			63.40	0.00**
ระดับมาก	23 (23.20)	76 (76.80)		
ระดับปานกลาง	82 (39.80)	124 (60.20)		
ระดับน้อย	42 (93.30)	3 (6.70)		
ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			44.20	0.00**
ระดับมาก	44 (60.30)	29 (39.70)		
ระดับปานกลาง	84 (50.90)	81 (49.10)		
ระดับน้อย	19 (17.00)	93 (83.00)		
การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			6.93	0.03*
ระดับมาก	39 (54.20)	33 (45.80)		
ระดับปานกลาง	79 (36.90)	135 (63.10)		
ระดับน้อย	29 (45.30)	35 (54.70)		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยทำนาย	การตัดสินใจดื่ม/ไม่ดื่ม		χ^2	P-value
	แอลกอฮอล์ ไม่ดื่ม	แอลกอฮอล์ ดื่ม		
การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว			2.31	0.35 ^a
ระดับมาก	62 (41.30)	88 (58.70)		
ระดับปานกลาง	85 (43.10)	112 (56.90)		
ระดับน้อย	0 (0.00)	3 (100.00)		
การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน			7.75	0.02*
ระดับมาก	44 (55.00)	36 (45.00)		
ระดับปานกลาง	100 (38.60)	159 (61.40)		
ระดับน้อย	3 (27.30)	8 (72.70)		

หมายเหตุ ^a ค่า P-value คำนวณจาก Fisher's exact test, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตัวแบบทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตัวแบบทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการวิจัยครั้งนี้ คือตัวแบบการถดถอยลอจิสติกทวิภาค (Binary logistic regression model) โดยตัวแปรตามมีค่าที่เป็นไปได้ 2 ค่า คือ 1 แทนการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ 0 แทนการตัดสินใจไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนตัวแปรอิสระมี 4 ตัวดังต่อไปนี้

- x_1 คือ คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- x_2 คือ คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- x_3 คือ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- x_4 คือ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน

โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระจะพิจารณาจากค่า VIF (Variance Inflation Factor) และค่า Tolerance ซึ่งพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.17 ถึง 1.40 ซึ่งน้อยกว่า 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) (Midi, Sarkar, &

Rana, 2010) และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่ามากกว่า 0.10 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในตัวแบบทุกตัวไม่มีปัญหา Multicollinearity (ตารางที่ 6) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติก

ตารางที่ 6 ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance Inflation Factor) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	Tolerance	VIF
คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.85	1.17
คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.75	1.33
คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.76	1.32
คะแนนเฉลี่ยการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน	0.71	1.40

เมื่อนำตัวแปรทั้งหมดมาสร้างตัวแบบการถดถอยลอจิสติกสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายโอกาสที่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์จะตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตัวแปรอิสระ (x_i)	β	Standard Error	Wald Statistic	P-value	Odds Ratio
x_1	2.49	0.31	66.81	0.00**	12.11
x_2	-0.99	0.20	23.70	0.00**	0.37
x_3	-0.67	0.24	7.77	0.01*	0.51
x_4	-0.79	0.27	8.09	0.00*	0.45
ค่าคงที่	-0.28	0.99	0.08	0.78	0.76

Chi-square: 14.20, P-value: 0.07, Nagelkerke R^2 : 0.50, Percentage of correct prediction: 75.40

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 สามารถสร้างตัวแบบการถดถอยลอจิสติกได้ดังนี้

$$\hat{\pi} = \frac{\exp(-0.28 + 2.49x_1 - 0.99x_2 - 0.67x_3 - 0.79x_4)}{1 - \exp(-0.28 + 2.49x_1 - 0.99x_2 - 0.67x_3 - 0.79x_4)}$$

โดยที่ $\hat{\pi}$ คือ ความน่าจะเป็นของการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาที่คำนวณได้จากตัวแบบ

สำหรับการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบ (Goodness of fit) ข้างต้นโดยใช้สถิติทดสอบ Hosmer and Lemeshow Test พบว่า มีค่า Chi-square = 14.20 และ $p = 0.07$ แสดงว่าตัวแบบการถดถอยลอจิสติกดังกล่าวมีความเหมาะสมกับข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาค่า Pseudo R^2 ของ Nagelkerke พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความผันแปรของโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้ร้อยละ 50.20 นอกจากนี้ ผลการประเมินความแม่นยำของตัวแบบที่ได้โดยพิจารณาจากค่าร้อยละของการทำนายถูก (Percentage of correct prediction) พบว่าตัวแบบนี้สามารถทำนายจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75.40

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแบบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนออดส์ (Odds ratio) พบว่า ถ้าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นทุก ๆ 1 คะแนน โอกาสที่นักศึกษาจะตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเพิ่มขึ้นประมาณ 12 เท่า ในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อนเพิ่มขึ้นทุก ๆ 1 คะแนน โอกาสที่นักศึกษาจะตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะลดลงร้อยละ 63.00 ร้อยละ 48.60 และร้อยละ 54.60 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังในผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อนส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา โดยผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนัยวิชัยปัญหาสุรา (Thammarangsi, 2013) ซึ่งพบว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่ดื่มสุราให้เหตุผลว่าเป็นการดื่มตามเพื่อน หรือเพื่อนชวนดื่มมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 23.3 และงานวิจัยของ Buasorn (2012) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติทางบวกเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีสัดส่วนของพฤติกรรม

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูง และแรงสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อนในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูงมีส่วนของพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับสูงเช่นกัน ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของพินทุร วิรุฬห์ตั้งตระกูล (Wiruntrangtrakul, 2007) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่านักศึกษาที่มีความคิดเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มองว่าเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่ใช่สิ่งเสพติด หรือเป็นเครื่องดื่มที่มีอันตรายร้ายแรง จึงมีแนวโน้มที่จะบริโภคเครื่องดื่มนั้น นอกจากนี้ยังพบว่า หากบุคคลมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์สูง บุคคลนั้นก็จะมีความเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์น้อยลง สอดคล้อง กับแนวคิดการรับรู้ความสามารถตนเองของแบนดูรา (Bandura, 1986) เนื่องจากการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลมากและโดยตรงต่อการเกิดพฤติกรรม เพราะเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล เมื่อ บุคคลนั้นมีความมั่นใจก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความพยายามที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นออกมา วัยรุ่นที่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการเผชิญสิ่งต่าง ๆ ก็จะทำให้สามารถปรับตัวและเลือกกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kophonrat, Srisuriyawate, & Homsin (2015) และงานวิจัยของ Chantaramanee, Lojanapiwat, & Sathirapanya (2017) ที่พบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับการรับรู้การสนับสนุนของครอบครัว พบว่าผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saengdam (2009) ซึ่งพบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buasorn (2012) ซึ่งพบว่าความสัมพันธ์ของบุคคลภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา เนื่องจากในวิถีชีวิตปกติ นักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักหรือบ้านเช่า ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว อีกทั้งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น วัยที่พร้อมจะเริ่มค้นชีวิตและเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ และจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยพึ่งพิงผู้อื่นเหมือนช่วงวัยเด็กหรือวัยรุ่น มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมตามประสบการณ์ผ่านมา (Praboromarajchanok Institute, 2008)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเพื่อสร้างตัวแบบเชิงสถิติสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียนสะสม รายได้ต่อเดือน และที่พักอาศัยปัจจุบัน ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา เมื่อพิจารณาปัจจัยความคาดหวังและการรับรู้พบว่า

ความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังของผลลัพธ์เชิงลบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อนส่งผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาสร้างตัวแบบเชิงสถิติสำหรับทำนายโอกาสการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ตัวแบบที่เหมาะสมคือ ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกซึ่งอยู่ในรูป

$$\hat{\pi} = \frac{\exp(-0.28 + 2.49x_1 - 0.99x_2 - 0.67x_3 - 0.79x_4)}{1 - \exp(-0.28 + 2.49x_1 - 0.99x_2 - 0.67x_3 - 0.79x_4)}$$

โดยตัวแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถทำนายจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75.40

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นมหาวิทยาลัยและคณะควรพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเรียนรู้จากนักศึกษาต้นแบบที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมชื่นชม และให้กำลังใจ เพื่อให้ศึกษามั่นใจว่าตนเองสามารถปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาควบคุมและจัดระเบียบร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาหรือหอพักบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาเพื่อลดโอกาสการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา
3. ครอบครัควรดูแลเอาใจใส่เรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา และควรปลูกฝังให้นักศึกษามองเห็นโทษและปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งต่อไปควรขยายการศึกษาไปสู่ศึกษาคณะอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมหรือความคาดหวังของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจจะแตกต่างกันตามสาขาวิชาหรือคณะที่เรียน นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันหรือส่งผลต่อผลการเรียนของนักศึกษาหรือไม่ หรือส่งผลทำให้เกิดปัญหาหรือพฤติกรรมอื่นตามมาหรือไม่ เป็นต้น

รายการอ้างอิง (References)

- Areemit, R., In-iw, S., Manaboriboon, B., Hongsanguansri, S., & Jaruratanasirikul, S. (Eds.). (2016). *Textbook of adolescent medicine*. Nonthaburi: Prabpim. (in Thai)
- Buasomboon, P. (2007). *Predictors of alcohol consumption among vocational college students, Bangkok Metropolis*. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Nursing Science Program, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Buasorn, R. (2012). Alcohol consumption behavior of bachelor degree students in the Bangkok area. *Ramathibodi Nursing Journal* 18(2), 259-271.
- Chantaramanee, A., Lojanapiwat, S., & Sathirapanya, C. (2017). Factors and Alcohol Drinking Behaviors of Female Adolescent Students in Vocational Schools: Case Study Songkhla Province. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 28(2), 117-129.
- Keeranun, S. (1995). *Theory and Sampling Method*. Bangkok: Chulalongkorn University Publisher. (in Thai)
- Kophonrat, S., Srisuriyawate, R., & Homsin, P. (2015). Factors related to problematic drinking among male vocational students, Chon Buri province. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University*, 27(2), 132-146.
- Lemeshow, S., Hosmer, D.W., Klar, J., & Lwanga, S.K. (1990). *Adequacy of Sample Size in Health Studies*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.
- Midi, H., Sarkar, S.K., & Rana, S. (2010). Collinearity diagnostics of binary logistic regression model. *Journal of Interdisciplinary Mathematics*, 13(3), 253-267.
- Oei, T.P., & Baldwin, A.R. (1994). Expectancy theory: A two-process model of alcohol use and abuse. *Journal of Studies on Alcohol*, 55(5), 525-534.
- Office of Transport and Traffic Policy and Planning. (2020). *Ministry of transport's road accident situation analysis report, 2019*. Retrieved August 24, 2021 from https://www.otp.go.th/uploads/tiny_uploads/PDF/2563-06/25630601-RoadAccidentAna2562_Final.pdf

- Royal Thai Government. (2017). *The Prime Minister worries about Thai drinkers who drink alcohol in the world rankings*. Retrieved June 10, 2018 from <http://thaigov.go.th/news/contents/details/5117>
- Praboromarajchanok Institute. (2008). *Adult and Geriatric Nursing Volume 1*. (11th ed.). Bangkok: Yudtharin Publishing. (in Thai)
- Saengdam, D. (2009). *Factors affected to alcohol drinking behaviors of adolescences in Lamduan district*. A Thesis Summited in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education. Surin Rajabhat University. (in Thai)
- Saengow, U., Vichitkunakorn, P., & Assanangkornchai, S. (2016). *Facts and Figures: Alcohol in Thailand*. Songkhla: Center for Alcohol Studies. (in Thai)
- Thammarangsi, T. (2013). *The Situation of Alcohol Consumption and Its' impacts in Thailand in B.E. 2556*. Center for Alcohol Studies. (in Thai)
- Thai Health Promotion Foundation. (2014). *Alcohol control, prevent and reduce young drinkers*. Retrieved June 10, 2018 from <http://www.thaihealth.or/Content/26653-ควบคุมแอลกอฮอล์%20ป้องกัน-ลด20%เยาวชนนักดื่มหน้าใหม่.html>
- Wiruntrangtrakul, P. (2007). *Factor related to decision making to consume alcoholic drinks of students in universities in Bangkok*. A Thesis Summited in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Economics in Managerial Economics at Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Young, R. & Oei, T.P. (1996). *Drinking Expectancy Profile: Test Manual*. Behaviour and Research Therapy Centre, The University of Queensland, Australia.